

گزارش تحلیلی و آماری حوادث معدنی سال ۱۴۰۲ طرح تحلیل حوادث معدنی کشور

سروش گدازگری

مدیر امور توسعه فنی سازمان

۱۴۰۲/۰۶/۱۲ در معدن زغالسنگ رزمجای غربی استان سمنان با ۶ کشته می‌باشد.

- بیشترین فراوانی حوادث معدنی گزارش شده در سال ۱۴۰۲ مربوط به فصل تابستان با ۲۰ حادثه بوده که ۴۳ درصد کل حوادث گزارش شده در سال ۱۴۰۲ است. شهریور ماه با تعداد ۸ حادثه و ۱۳ تن جانباخته پر حادثه‌ترین ماه سال بوده است.

- بیشترین حوادث گزارش شده و تعداد فوت‌شدگان به گروه معادن روباز با ۲۸ حادثه معادل ۶۱ درصد کل حوادث و ۱۸ جان‌باخته معادل ۴۹ درصد کل فوت‌شدگان اختصاص دارد.

مطابق با گزارش‌های واصله به سازمان نظام مهندسی معدن ایران در خصوص بروز حوادث، جمع‌بندی مهم نکات به شرح ذیل می‌باشد:

- تعداد ۴۶ حادثه در ۴۱ معدن در سال ۱۴۰۲ گزارش شده که ۳۷ حادثه منجر به فوت، ۲۰ حادثه منجر به مصدومیت شده است.
- از ۱۹ استان کشور در سال ۱۴۰۲ گزارش حادثه دریافت شده که بیشترین گزارش دریافتی مربوط به استان آذربایجان غربی با ۱۱ گزارش می‌باشد.
- شدیدترین حادثه در معادن کشور مربوط به حادثه مورخ

پیشنهادها

با عنایت به تجزیه و تحلیل آماری صورت گرفته از حوادث معدنی گزارش شده در سال ۱۴۰۲ پیشنهادهای ذیل به منظور کاهش حوادث معدنی در سنوات آینده اعلام می‌گردد:

• با توجه به اینکه ۴۳ درصد حوادث معدنی گزارش شده در سال ۱۴۰۲ مربوط به فصل تابستان می‌باشد لذا پیشنهاد می‌شود اجرای برنامه بازرسی و ارزیابی ایمنی در سه ماهه اول سال آغاز گردد.

• پیشنهاد می‌شود معادن حادثه دیده که عواقب حادثه آنها منجر به فوت می‌شود، در برنامه بازرسی دوره آینده مورد بازرسی و ارزیابی ایمنی قرار گیرد.

• با توجه به اینکه درصد قابل توجهی از معادن روباز تأمین کننده مصالح ساختمانی کشور هستند که عمدتاً رعایت مسائل ایمنی در آنها امتیاز بالایی ندارد و تعداد فوت‌شدگان در این نوع معادن نزدیک به یک‌پنجم (۲۱ درصد) کل فوت‌شدگان را شامل می‌شود، پیشنهاد می‌شود رفع موانع قانونی ارجاع مسئول ایمنی با مشارکت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دستور کار قرار گیرد.

• نظر به اینکه از یک سو ۳۹ درصد حوادث گزارش شده با منشأ خطای انسانی فردی، در زبردسته منشأ «کمبود دانش» قرار دارد و از سویی دیگر ۳۹ درصد از فوت‌شدگان تحت عنوان «کارگر استخراج» مشغول به فعالیت بوده‌اند، پیشنهاد می‌شود ضمن تدوین عنوان دوره‌های آموزش حرفه‌ای متناسب با نوع شغل، الزام به کارگیری نیروهای انسانی آموزش دیده قبل از استخدام و تداوم برنامه‌های آموزشی دوره‌ای به صورت مستمر در حین استخدام اجرایی شود.

• از آنجاکه بیشترین تعداد فوت‌شدگان و مصدومین مربوط به عنوان شغلی «کارگر استخراج» می‌باشد، پیشنهاد می‌شود علاوه بر آموزش حرفه‌ای تکنسین‌ها، بازنگری در شیوه به کارگیری از کارگران و تثبیت شغلی در این حوزه کاری، در بخش پیمانکاری، می‌تواند در کاهش تعداد جان‌باختگان معادن کشور نقش بسزایی داشته باشد.

مطابق با استاندارد ایزو ۱۹۴۳۴- طبقه‌بندی حوادث معدنی، از ۴۶ حادثه منجر به فوت و مصدومیت گزارش شده به سازمان نظام مهندسی معدن ایران:

• تعداد ۲۷ حادثه با منشأ خطای انسانی (فردی، موقعیتی و سامانه) بوده که ۴۹ درصد حوادث گزارش شده را به خود اختصاص داده است.

• تعداد فوت‌شدگان در معادن بر اساس منشأ حادثه «خطای انسانی» ۲۴ نفر بوده که سهم قابل توجهی (۵۹ درصد) از کل فوت‌شدگان را شامل می‌شود.

• گیر گردن یا له شدن و سقوط از ارتفاع به ترتیب با ۴۸ درصد (۲۲ حادثه) و ۳۵ درصد (۱۶ حادثه) بیشترین تنوع حادثه‌های معدنی در سال ۱۴۰۲ بوده‌اند.

• بیشترین تعداد فوت‌شدگان در معادن بر اثر این نوع حادثه «گیر کردن یا له شدن» و برابر ۱۶ نفر گزارش شده که ۴۳ درصد از کل فوت‌شدگان را شامل می‌شود.

• بیشترین تعداد فوت‌شدگان مربوط به عنوان شغلی «کارگر استخراج» و «اپراتور ماشین‌آلات» با ۱۴ و ۱۲ جان‌باخته بوده که به ترتیب ۳۹ و ۳۳ درصد از کل فوت‌شدگان را شامل می‌شود.

• ۲۵ نفر از ۳۷ نفر فوت‌شده در شیفت اول کاری جان خود را از دست داده‌اند که معادل ۶۸ درصد آمار کل فوت‌شدگان می‌باشد.

• ۸۵ درصد مصدومین که شامل ۱۷ نفر می‌باشند در شیفت اول کاری دچار حادثه شده‌اند.

• از ۴۱ معدن حادثه دیده، ۱۵ معدن در برنامه بازرسی سال ۱۴۰۲ قرار داشتند که فقط ۳ معدن از این تعداد اعلام خطر شدند و ۱۲ معدن حادثه‌دیده دیگر در برنامه بازرسی اعلام خطر نشده‌اند.

• ۵۱ درصد از کل فوت‌شدگان (معادل ۱۹ نفر) در معادن بازرسی نشده جان خود را از دست داده‌اند.

• ۴۹ درصد از کل فوت‌شدگان (معادل ۱۸ نفر) در معادن بازرسی شده جان خود را از دست داده‌اند که ۹ تن از این فوت‌شدگان در ۳ معدن اعلام خطر شده قرار داشته است.